

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. Canones secundæ synodi recepti non erant in Occidente temporibus Innocentij & Leonis. Canones Antiocheni nec in Occidente, nec in Tracica Diœcesi. Chrysostomus & Innocentius rejiciunt eos ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

Antiocheni nec in Occidente, nec in Tracica Diocesi. Chrysoſtomus & Innocentius rejiciunt eos canones. Cur ab Arrianis compoſitos dicant, cum Orthodoxi Epifcopi numero vincerent.

III. An canones Antiocheni recepti ab Eccleſia, ſint iidem cum iis quos rejiciunt Innocentius & Chryſoſtomus. Tres conjectura virorum eruditiorum refutata. Aperitur nova conciliationis ratio.

IV. Collectio ſecunda Canonum, quando & à quo inſtituta. Confirmata à Concilio Chalcedonenſi, & aucta canonibus ejus Concilij. Confirmata etiam à Juſtiniano.

V. Queritur an canones Chalcedonenſes recepti fuerint ab Eccleſia Romana. Opinio Bellarmini expenſa. Docerur receptos fuiſſe, è Facundo, Gelafio, & Leone ipſo. Solus xxv. canon repudiatus, ex conſenſu Anatoly. Ratio concordia tunc intra explicata. Error Hincmari. Canones Synodi Conſtantinopolitane non admiſſi, etiam poſt Dionyſij publicationem, ut Conſtantinopolitani retinerentur in officio.

VI. Canones Graeci poſt Synodum Chalcedonenſem Latine redditi: Non una, ſed pluribus interpretationibus. Ea collectione uſus eſt Gelafius, qui uſitur canonibus Chalced. quemadmodum & Gregorius. Symmachus laudat canones Gangrenſes, ex ea collectione.

VII. Nova interpretatio canonum à Dionyſio Exiguo edita. Que canones Gracos, & præterea Sardonienſes, atque Africanos, complexa eſt. Et Romanorum Pontificum decreta. Ejus uſus probatus à ſede apoſtolica, è Caſſiodoro, & Joanne II.

VIII. De collectione Canonum à Theodoro digeſta in quinquaginta titulos. Genuina eſſe oſtenditur, ſolutis difficultatibus que obijci ſolent.

I. **S**ECUNDA Collectio prodiit poſt Concilium Conſtantinopolitanum. Antea non communi quodam jure tenebantur Orientales Eccleſiæ, ſi canones apoſtolicos & Nicænos excipias, ſed ſua ſibi decreta duæ trèſve Diocèſes conjunctis ſuffragiis conſtituerant, quibus in diſceptandis negotiis ſuis uterentur. Etenim in provinciis Diocèſeon Aſianæ, Ponticæ, & Orientalis, varij canones editi fuerant à Conciliis Ancyrano, Neocæſarienſi, Gangrenſi, Antiocheno, & Laodiceno, qui obtinebant apud eos Epifcopos quorum ſuffragiis erant decreti, quemadmodum Conſtantinopolitani auctoritate omnes deinde Orientales Eccleſiæ adſtrictæ ſunt. Etenim in Ancyrana Synodo coacta anno cccxiv. ante ipſam ſynodum Nicænam, ſtatim poſt libertatem Eccleſiæ redditam, in civitate Ancyra, quæ erat metropolis Galatiæ, decem & octo Epifcopi è Diocèſibus Orientis, Aſiana, & Pontica, xxv. canones ediderunt, quorum vis per tres illas Diocèſes extendi poterat, non autem per Diocèſim Ægyptiacam, aut Thracicam, multò minùs per Diocèſes Occidentis. Idem dicendum eſt de ſynodo Neocæſariæ habita, quæ eſt metropolis Ponti Po-

lemoniaci; quò ſe contulerunt iidem illi decem & octo Epifcopi, poſt ſolutam Ancyranam Synodum. Gangris, quæ eſt metropolis Paphlagoniæ, habitum eſt Concilium anno cccxxv. à ſedecim Epifcopis Ponticæ Diocèſeos. Concilium verò Antiochenum habitum anno cccxlii. iis provinciis conſtitit quæ ad Diocèſim Orientis ſeu Antiocheni Patriarchatus pertinebant, Syria nempe, Phœnicia, Palæſtina, Arabia, Meſopotamia, Cilicia, & Iſauria, ut patet ex epifſtola ſynodica. Superest ſynodus coacta Laodicæ, quæ eſt Phrygiæ metropolis; quò è variis Diocèſeos Aſianæ provinciis Epifcopi convenerunt, ut reſtatur inſcriptio ſynodi. De tempore hujus Concilij quæritur. Illuſtriſſimus Annalium conditor ante Concilij Nicæni tempora coactum ſuſpicatur. Sed canone ſeptimo damnantur Photiniani hæretici, qui aliquot annis poſt Synodum Nicænam emerſerunt. Deinde in antiqua collectione locum ſuum poſt Antiochenam obtinet ſynodus Laodicæ: cujus tempora in annum cccxlv. conjici poſſe puto. Illo etenim anno ſynodus habebatur ab Epifcopis Aſianæ Diocèſeos, ad quos literas ſuas & ſynodicam Illyriciani Concilij Valentinianus Imperator tranſmiſit, cum hac epigraphè apud Theodoretum: *Epifcopis Diocèſis Aſianæ, Phrygiæ, Carophrygiæ Pacatiana.* Porro ſynodus Laodicæna, ut dixi, è diverſis provinciis Aſianæ Diocèſis habita eſt Laodicæ, quæ eſt metropolis Phrygiæ Pacatianæ.

II. Canonibus Concilij Conſtantinopolitani omnes quidem Eccleſiæ Orientales adſtringi poterant; quia ex omnium Epifcoporum conſenſu qui Diocèſes Ægypti, Orientis, Aſiæ, Ponti, & Thraciæ regebant, Conſtantinopoli decreti ſunt anno trecentefimo octuageſimo primo. Sed Occidentis Eccleſiæ iis teneri non poterant, quibus omnino erant incogniti anno cccclii. ut reſtatur Leo primus. Itaque Innocentius I. rectè juxta ſenſum Eccleſiæ Occidentalis ſcripſerat anno cdiv. Eccleſiam nullis canonibus regi præterquam Nicænis, ut monui §. i. capitis ſuperioris. Adeoque mirum non eſt ſi canonem Antiochenum, quo nitebantur Orientales adverſus Ioannem Chryſoſtomum, conſtanter exploſerit. Nondum enim, ut dixi, nec ſynodus Antiochena nec ceteræ receptæ fuerant ab Occidentis Eccleſiis, nec etiam ab Eccleſia Conſtantinopolitana, quæ cum Diocèſi Thraciæ accenſerentur, Ancyranæ ſynodi, Neocæſarienſis, Gangrenſis, Antiochenæ, vel Laodicæna canonibus, ab aliis Diocèſibus editis, non tenebatur,

R iij

Epif. ſynod. Conc. Antioch. Inſcriptio Syn. Laodic. in diſſert. par. i. cap. 6. §. 7. Ar. 1. 2. 3.

Theol. lib. 4. cap. 8.

Quare etiam Chrysoſtomus ipſe Conſtan-
tinopolitanus Archiepiſcopus, cùm ab ad-
verſariis canone xii. Concilij Antiocheni
premeretur, (quo non prohibetur appella-
tio, ut quibuſdam viſum, ſed ſpes reſtitu-
tionis denegatur Epifcopo qui à ſynodo de-
jectus ſedem ſuam repetit abſque majoris
ſynodi inſtaurato iudicio) in quem pecca-
viſſe dicebatur, excipit dupliciter. Nam &
ſe majori Epifcoporum numero ſultum ſe-
dem ſuam repetiviſſe contendebat, ut hac
etiam in parte canoni Antiocheno, cujus
auctoritatem adverſarij obtendebant, ſatis-
feciviſſe conſtaret. Et aliunde canonem illum
Antiochenum refellebat, quòd editus eſſet
ab Arrianis. Vnde ſequitur Antiochenos
canones in Thracica Diœceſi tunc tempo-
ris receptos non fuiſſe, quemadmodum nec
recepti erant in Occidente. Certum quidem
eſt Patres qui Antiochia convenerant, ma-
jori ex parte orthodoxos fuiſſe, cùm è nu-
mero xcviij. aut xcix. Epifcoporum,
ex quo conventus ille conſtabat, triginta
tantùm Eufebianis partes ſequerentur, &
clanculum Arrianae hæreſi faverent, eſſi
apertè à communionem catholicam non diſceſ-
ſiſſent, ut conſtat ex Iulij epiftoſa apud
Athanafium. Attamen apud poſteros Ar-
rianae hæreſis ſuſpicionem laborarunt, quòd
in eo conventu Eufebiani primas partes te-
nerent, & eò ad fidem conſubſtantialis
convellendam conveniſſent, eoque propo-
ſito expulſionem Athanaſij in Concilio Ty-
rio decretam olim iudiciis ſuis ex omnium
conſenſu redditis confirmaviſſent. Quod eos
deinde ad eam neceſſitatem impulit, ut or-
thodoxi æquè ac Semiarriani ab Occiden-
talibus in Concilio Sardicenſi diſceſſerint.
Vnde Eccleſiis Occidentis Orientalium ec-
cletiam Arrianae impietatis infamia notandi oc-
caſio data eſt; præcipuè cùm Georgium
Cappadocem Arrianum Athanaſio ſubſti-
tuerint. Quod ultimum eſſi à triginta ſex
Epifcopis Arrianis conſtitutum fuerit, ut
obſervat Iulius, dedecus tamen nefarij hujus
facinoris ad omnes Epifcopos, qui ſynodo
intererant, redundavit.

III. Ex hac animadverſione componi
poſſe videtur diſceptatio illa de canonibus
Antiochenis, quæ virorum eruditorum in-
genia torſit: qui concoquere non poterant
quo pacto refelli poſſent à Chryſoſtomo &
Innocentio tanquam ab Arrianis editi, cùm
certum ſit in cenſum canonum adſcriptos
fuiſſe ab Eccleſia univerſali, & prolatoſ in
Concilio Chalcedonenſi ut canones à ſan-
ctis Patribus editos. Illuſtriſſimus Annalium
conditor, qui ſibi perſuaſit integrum Con-
cilium Antiochenum ex Arrianis conſtitu-

ſe, putat canones illos laudatos in Concilio
Chalcedonenſi, ex alia canonum collectione
quàm è ſynodo Antiochena petitos fuiſſe.
Alij cenſuerunt in cauſſa Chryſoſtomi, non
ipſum canonem xii. ſynodi Antiochena,
ſed alium quendam ab hæreticis conſtitum
canonem in altera ſynodo Antiochena ab
Innocentio & Chryſoſtomo exploſum fuiſ-
ſe; cùm tamen è Socrate & Palladio ſatis
conſtet de canone xii. Antiocheno agi.
Aliis placuit non omnes canones Antioche-
nos, ſed ſolum xii. oppugnatum à Chryſo-
ſtomo, quaſi ille ſolus conſtatuiſſet ab
Arrianis adverſus Athanaſium. Quam con-
jecturam eo argumento juvari putant, quòd
ex hac ſententia eliciatur verus modus con-
ciliandi numeros canonum juxta collec-
tionem Zonarae & Baſilamonis cum numeris
collectionis antiquæ quæ prolata eſt in Con-
cilio Chalcedonenſi. Etenim in illa veteri
collectione canon xvi. Antiochenus nu-
meratur nonageſimus quintus, à primo ca-
none Concilij Nicani: qui calculus eſt ſine
errore, ſi expungatur xii. canon Antio-
chenus. At verò in collectione Zonarae
idem canon xvi. numeratur nonageſimus
ſextus, ob malè admiſſum canonem xii. in
collectione recentiori. Sed non erat cur vir
eruditus nodum in ſirpo quæreret. Apertif-
ſima eſt enim ratio diſcriminis in numeris
illis inter utramque collectionem, à viris
eruditis prolata, & ab ipſo laudata, quæ
ſincerè refutari nequit. Nempe peccatum
eſt in collectione Zonarae, in numero ca-
nonum ſynodi Neocæſarienſis, quos quin-
decim recenſet, diſtracto in duos canone
decimo tertio; cùm revera quatuordecim
tantùm canones Neocæſarienſis con-
cilij numerent Theodoretus in ſynagoge
canonum, Vetus interpretatio Latina
edita ſtatim à Concilio Chalcedonenſi,
Dionyſius Exiguus, Epitome Hadriani,
Crefconius, & Photius in Nomocanone:
quorum auctoritati opponi non debet
error qui irrepſit in Collectionem Zonarae.
Deinde cujus decreto rejectaneus ille
canon omnia univerſæ Eccleſiæ exem-
plaria invaſiſſet, ſi daremus à codice Chal-
cedonenſi proſcriptum fuiſſe. Addere poſ-
ſumus, nihil iniqui xii. illo canone Antio-
cheno conſtitui, nec ad detrimentum
Athanaſij trahi potuiſſe, niſi per ſummam
injuriam; cùm futuris negotiis formam da-
re cenſendus eſſet, non præteritis, qualis
erat Athanaſij cauſſa. Quare Athanaſij
damnatio Antiochiae decreta, non eo ſolo
canone nitebatur, ut docebimus tomo ii.
cùm ageretur de Athanaſij iudicio. Iraque ſo-
la ſuperèſt ratio conciliandi exceptiones

Vide infra lib. 7.
cap. 8.

Socrates lib. 6.
cap. 17.

Iulius apud Athan.
in Apolog. 11.

M. Arrianus de
Dominiis.

Socr. lib. 6. c. 11.
Pallad. in vita
Chryſ.

Samaritanis
3. Viti. Leſcop.

V. Cl.
idem.

Conc.
Ath.

Ath.

Ath.

Phœdr. T. 119
meo. cap. 6. 1-2
c. 19.

Int. 11
idem,
idem.